

**Cauza C-477/24 [Deldwyn]<sup>i</sup>****Cerere de decizie preliminară****Data depunerii:**

9 iulie 2024

**Instanța de trimitere:**

Court of Appeal (Irlanda)

**Data deciziei de trimitere:**

28 iunie 2024

**Apelant:**

I.T.

**Intimat:**

Minister for Justice

[omissis]

**COURT OF APPEAL****CIVIL**

[omissis][Referințele și componența instanței naționale]

**HOTĂRÂREA Curții pronunțată la 22 aprilie 2024**

- 1 La 22 noiembrie 2021, intimatul din prezenta procedură (denumit în continuare „ministrul”) a emis o decizie definitivă prin care apelantului [I.T.] i s-a refuzat păstrarea permisului său de ședere care i-ar fi permis să rămână pentru o perioadă nedeterminată în Irlanda. În cadrul prezentei proceduri, apelantul solicită anularea acestei decizii și/sau constatarea dreptului la un permis de ședere. Este important să se observe că temeiul invocat de apelant în susținerea dreptului său de a rămâne în Irlanda decurge din pretinsa exercitare a drepturilor conferite de dreptul Uniunii

<sup>i</sup> Numele prezentei cauze este un nume fictiv. El nu corespunde numelui real al niciuneia dintre părțile din procedură.

de către fosta sa soție care este cetățean al unui alt stat membru al Uniunii Europene.

- 2 Apelantul a obținut câștig de cauză în fața High Court (Înalta Curte). Ministrul a formulat apel la această instanță. În apel, părțile susțin (iar instanța este de acord) că există trei aspecte esențiale. Acestea sunt următoarele:

- „(1) dacă High Court (Înalta Curte) a constatat în mod întemeiat că decizia ministrului în mod nelegal nu a luat în considerare sau nu a luat în mod suficient în considerare decizia DEASP [Department of [omissis] [Employment] Affairs and Social Protection] (Departamentul pentru Ocuparea Forței de Muncă și Protecție Socială);
- (2) dacă High Court (Înalta Curte) a constatat în mod întemeiat că ministrul a săvârșit o eroare atunci când s-a întemeiat pe cerința privind încadrarea în muncă timp de un an anterior șomajului în interpretarea articolului 7 alineatul (3) litera (b) din [Directiva 2004/38/CE privind drepturile cetățenilor] și, prin urmare, a articolului 6 alineatul (3) litera (c) punctul (ii) [din Regulamentul din 2015];
- (3) dacă High Court (Înalta Curte) a apreciat în mod corect consecințele presupusei necomunicări a documentației referitoare la încadrarea în muncă a cetățeanului Uniunii.”

- 3 În legătură cu fiecare dintre aceste aspecte se ridică chestiuni de drept european cu aplicabilitate generală. În special, se ridică întrebări cu privire la interpretarea corectă a articolului 7 alineatul (3) litera (b) din Directiva din 2004 [privind drepturile cetățenilor] și, separat, a articolului 41 din Carta [drepturilor fundamentale a Uniunii Europene] coroborat cu dispozițiile Directivei [2004/38].

- 4 Instanța a decis să adreseze trei întrebări preliminare Curții de Justiție a Uniunii Europene în conformitate cu articolul 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Cele trei întrebări sunt prezentate la punctul [omissis] [48] din prezenta hotărâre și, desigur, trebuie distinse de cele trei aspecte esențiale enumerate la punctul 2. Suntem îndreptățiți să credem, având în vedere consultarea cu autoritățile cărora ne-am adresat, că întrebările care urmează a fi adresate Curții nu au primit anterior un răspuns din partea acesteia.

- 5 Această hotărâre va fi structurată după cum urmează:

- (1) Situația de fapt, astfel cum a fost constatată de High Court (Înalta Curte).
- (2) Aspectele de drept european a căror dezlegare este necesară pentru a se soluționa prezentul apel.
- (3) Poziția părților.

- (4) Decizia de trimitere.
  - (5) Întrebările preliminare.
  - (6) Chestiunea privind relevanța.
- 6 În hotărârea sa, High Court (Înalta Curte) a efectuat o analiză atentă a probelor prezentate și [omissis] a făcut constatări de fapt al căror conținut nu este contestat de niciuna dintre părți în cadrul prezentului apel. Prin urmare, în continuare vom prezenta integral constatările de fapt ale instanței în ceea ce privește prezentul litigiu.

**(i) Situația de fapt astfel cum a fost constatată de High Court (Înalta Curte).**

- 7 Apelantul este resortisant al unei țări din afara SEE și soț[ul] divorțat al unui cetățean al Uniunii. El a intrat pe teritoriul statului pe baza unei vize de student în luna octombrie [omissis] 2002. În luna iulie [omissis] 2009, apelantul s-a căsătorit pe teritoriul statului cu respectivul cetățean al Uniunii și a solicitat un permis de ședere în temeiul Directivei din 2004 [privind drepturile cetățenilor] și al Regulamentului [din 2015] pe baza faptului că este soțul unui cetățean al Uniunii. Această cerere a fost respinsă în luna februarie [omissis] 2010. Apelantul a introdus [o] nouă cerere la 17 iulie 2011, cerere care a fost din nou respinsă la 9 februarie [omissis] 2012. În ambele cazuri, motivul refuzului a fost acela că, verificările efectuate la angajatorul cetățeanului Uniunii, astfel cum sunt detaliate în formularele de cerere (diferite în cazul fiecărei cereri), au arătat că, la momentul analizării cererii, care a intervenit de fiecare dată la ceva timp după depunerea cererii, fosta soție a apelantului nu mai era angajată la angajatorul identificat în cerere. Apelantul a depus o a treia cerere de permis de ședere în luna martie [omissis] 2013 și, cu această ocazie, i s-a acordat un permis valabil pentru o perioadă de cinci ani, până în luna septembrie [omissis] 2018.
- 8 Ulterior acordării permisului de ședere apelantului, ca urmare a exercitării de către soția sa, cetățean al Uniunii, a drepturilor conferite de Tratatul UE pe teritoriul statului, a survenit divorțul apelantului de fosta sa soție. Divorțul a survenit ca urmare a unei sentințe pronunțate în străinătate, și anume în țara de origine a soției, cetățean al Uniunii, în luna iulie [omissis] 2014, după parcurgerea unei proceduri inițiate în luna iunie [omissis] 2014. Până la data desfacerii ei, căsătoria durase cinci ani. Permisul de ședere al apelantului nu a fost revocat în urma divorțului. El a continuat să lucreze. Fosta sa soție a continuat să aibă reședința pe teritoriul statului (deși cu posibile perioade de absență pe durata călătoriilor de întoarcere în țara sa de origine), iar informațiile comunicate de DEASP în cursul procesului decizional confirmă faptul că ea a beneficiat de alocația pentru persoane aflate în căutarea unui loc de muncă și de alocația pentru creșterea copilului.

- 9 În luna august [omissis] 2018, apelantul a solicitat păstrarea permisului său de ședere în nume propriu, în temeiul articolului 10 alineatul (2) din Regulamentul din 2015. Articolul 10 alineatul (2) prevede păstrarea statutului derivat în caz de divorț în anumite împrejurări în care o căsătorie a durat trei ani sau mai mult și cel puțin un an pe teritoriul statului. La momentul depunerii cererii sale, în luna august 2018[,] apelantul cumulase perioade de ședere legală care depășeau cu mult cinci ani (în cazul în care perioadele de ședere în calitate de student și perioadele de ședere până la soluționarea cererii sale de recunoaștere a drepturilor sale derivate din dreptul Uniunii se adaugă la permisul de ședere de cinci ani eliberat în temeiul cererii sale din martie [omissis] 2013 în calitate de soț al unui cetățean al Uniunii care își exercită drepturile conferite de Tratatul UE în statul în cauză).
- 10 Cererea apelantului de păstrare a permisului de ședere a fost respinsă în luna octombrie [omissis] 2019. Prin scrisoarea de refuz, apelantul a fost informat cu privire la faptul că drepturile sale derivate depind de exercitarea în continuare de către soția sa, cetățean al Uniunii, a drepturilor conferite de Tratatul UE pe teritoriul statului. El a fost informat că, odată ce soția sa, cetățean al Uniunii, a încetat să îndeplinească condițiile prevăzute la articolul 6 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul din 2015, el a încetat să mai dețină vreun drept derivat de ședere pe teritoriul statului în conformitate cu articolul 6 alineatul (3) litera (b), cu excepția cazului în care poate demonstra că și-a păstrat dreptul de ședere în temeiul dispozițiilor articolului 9 sau 10 din Regulamentul din 2015 la momentul la care soția sa, cetățean al Uniunii, a încetat să își exercite drepturile conferite de Tratatul UE în statul membru gazdă. S-a admis faptul că cererea sa a fost formulată în temeiul articolului 10, dar s-a arătat că nu a prezentat dovezi privind activitatea cetățeanului Uniunii pe teritoriul statului la momentul inițierii procedurii de divorț. S-a afirmat că:

*„În această privință, informațiile puse la dispoziția ministrului de către Departamentul pentru Ocuparea Forței de Muncă și Protecție Socială indică faptul că cetățeanul Uniunii nu își exercita drepturile prin ocuparea unui loc de muncă, prin desfășurarea de activități independente, prin urmarea unui ciclu de studii, prin înregistrarea sa ca fiind în șomaj involuntar sau prin deținerea de resurse suficiente în conformitate cu articolul 6 alineatul (3) din Regulamentul [din 2015] în perioada 13.09.2013-23.09.2017.”*

- 11 Apelantul a fost informat că:

*„întrucât cetățeanul Uniunii nu avea reședința pe teritoriul statului în conformitate cu Regulamentul [din 2015] la momentul inițierii divorțului, nu îndeplinește condițiile pentru păstrarea unui permis de ședere în temeiul articolului 10 alineatul (2) din Regulamentul [din 2015].”*

12 Documentul de prezentare a recomandării pregătite în ceea ce privește refuzul în primă instanță enumeră înscrisurile primite ca probe în sensul conformității cu Regulamentul din [2015], inclusiv:

1. O sentință de divorț pronunțată în [țara de origine a soției, cetățean al Uniunii] din data de 18 iulie 2014; [omissis]

Dovada datei inițierii procedurii de divorț în luna iunie [omissis] 2014;

- (2) Dovezi că această căsătorie a continuat timp de mai mulți ani pe teritoriul statului, care constau în contracte de închiriere pe ambele nume, date 7 martie 2009, 1 martie 2010 și 1 august 2012, scrisori transmise de PRTB pe ambele nume, date 6 august 2013, scrisoarea transmisă de ESB pe ambele nume, datată 23 octombrie 2010, patru facturi emise de Airtricity pe ambele nume, date 10 martie 2011, 10 mai 2011, 12 septembrie 2011 și 10 noiembrie 2010, scrisoarea transmisă de Bord Gáis Energy pe ambele nume, datată 15 august 2012 și factura de energie electrică emisă de Bord Gáis Energy pe ambele nume, datată 18 septembrie 2012, două scrisori ale Permanent TSB adresate pe ambele nume, date 20 mai 2011 și 2 octombrie 2012, și extrasele de cont emise de Permanent TSB pentru perioada cuprinsă între lunile iunie 2011 și ianuarie 2014;
  - (3) Dovada activității și a reședinței cetățeanului Uniunii la momentul divorțului a fost făcută printr-o scrisoare de confirmare a angajării de către [angajatorul desemnat], datată 10 august 2011, patru fișe de salariu emise de [denumirea unui angajator diferit], date 8 iulie 2011, 15 iulie 2011 și 22 iulie 2011, patru fișe de salariu emise de [denumirea unui alt angajator diferit], date 26 aprilie 2012, 3 mai 2012, 6 decembrie 2012 și 10 ianuarie 2013 împreună cu un formular P60 pentru exercițiul fiscal 2010, un formular P60 pentru exercițiul fiscal 2012 și un formular P21 pentru exercițiul fiscal 2012.
- 13 Documentul de prezentare consemnează că verificarea efectuată de DEASP în luna august [omissis] 2018 a relevat că soția, cetățean al Uniunii, a beneficiat de alocație pentru creșterea copilului din luna aprilie [omissis] 2009 și de alocație pentru persoane aflate în căutarea unui loc de muncă în perioada cuprinsă între 13 septembrie 2013 și 3 septembrie 2017 și, respectiv, între 19 februarie 2018 și 19 iunie 2018.
- 14 Deși s-a afirmat că soția, cetățean al Uniunii, a beneficiat de alocație pentru creșterea copilului din luna aprilie [omissis] 2009, activitatea sa pe teritoriul statului, dacă a existat vreuna, înainte de luna aprilie 2009, nu a fost menționată de ministru. Nu s-a făcut nicio referire că ar fi beneficiat și de alte prestații decât alocația pentru creșterea copilului până în anul 2013, în pofida faptului că, la acel moment, este evident că ea locuia în acest stat cel puțin din luna aprilie [omissis] 2009 și că a avut perioade în care a desfășurat o activitate salariată (necuantificate

până în anul 2013) între anii 2009 și 2014. Ea a fost înregistrată ca beneficiind de o indemnizație socială suplimentară începând din luna iunie [omissis] 2018.

- 15 În ceea ce privește contribuțiile PRSI, au fost înregistrate 37 de contribuții A în anul 2013 și 2 contribuții A în anul 2014. Detaliile contribuțiilor sale în perioada cuprinsă între anul 2009 și anul 2012 nu sunt prezentate, dar au fost enumerate înscrise, inclusiv formularul P60 pentru anii 2010 și 2012 și fișele de salariu pentru perioadele de angajare din anii 2011, 2012 și 2013. Nu este clar care sunt perioadele de încadrare în muncă demonstrate, deoarece aceste informații nu au fost expuse.
- 16 La rubrica „Recomandare” din documentul de prezentare a recomandării s-a afirmat după cum urmează:

*„Solicitantul nu a prezentat dovezi suficiente care să ateste că are un drept în temeiul articolului 10 alineatul (2) din Regulamentul din [2015]. Solicitantul și cetățeanul Uniunii, [identitate anonimizată], s-au căsătorit la [o dată din luna iulie [omissis] 2009] în [un loc din Irlanda]. O traducere certificată a unui document indică faptul că procedura de divorț a fost inițiată la [dată din luna iunie [omissis] 2014] și că a fost emisă o sentință în [țara de naștere a cetățeanului Uniunii] la [o dată din luna iulie [omissis] 2014]. Solicitantul nu a prezentat dovezi care să ateste activitatea cetățeanului Uniunii la momentul inițierii divorțului. Informațiile puse la dispoziția ministrului de Departamentul pentru Protecție Socială arată că cetățeanul Uniunii nu a fost înregistrat ca angajat în anul 2015 și a fost înregistrat în această calitate timp de doar două săptămâni în anul 2014, respectiv anul în care a fost inițiată procedura de divorț. Aceasta ar indica faptul că cetățeanul Uniunii nu își exercita drepturile pe teritoriul statului la momentul inițierii procedurii de divorț, astfel cum este prevăzut de Regulament. Întrucât cetățeanul Uniunii a încetat să lucreze la o dată din anul 2014, dreptul derivat al solicitantului ar fi încetat de asemenea la acel moment.”*

- 17 În procesul-verbal de prezentare a deciziei, un funcționar din cadrul diviziei pentru drepturile conferite de Tratatul UE a decis (pe baza recomandării și a documentelor primite) că cererea trebuie respinsă deoarece:

*„informațiile puse la dispoziție de DEASP indică faptul că cetățeanul Uniunii nu își exercita drepturile conferite de Tratatul UE pe teritoriul statului prin deținerea unui loc de muncă la data inițierii procedurii de divorț la [o dată din luna iunie [omissis] 2014] - ea era rezidentă în acest stat, dar a beneficiat de alocația pentru persoane aflate în căutarea unui loc de muncă în perioada 13.09.2013 - 23.09.2017.”*

- 18 Prin scrisoarea din 17 octombrie [omissis] 2019, avocatul apelantului a solicitat reexaminarea deciziei. În acea scrisoare s-a cerut o copie a informațiilor primite de la DEASP. În plus, s-a precizat că fosta soție, cetățean al Uniunii, locuia în

mod legal în Irlanda la data faptelor din litigiul principal (data deschiderii procedurii de divorț) și primea beneficii de asistență socială. S-a afirmat că apelantul și fosta sa soție, cetățean al Uniunii, nu aveau o relație continuă, dar că avocații apelantului îi scriseseră fostei sale soții solicitându-i asistență în furnizarea de detalii cu privire la activitățile sale pe teritoriul statului în perioadele menționate de ministru și reiterând convingerea că ea a primit beneficii de asistență socială cel puțin în cursul unei părți din perioada respectivă. S-a arătat că apelantul nu dispunea de nicio posibilitate de a verifica dacă a înțeles corect că fosta sa soție primea beneficii de asistență socială în perioada respectivă fără ajutorul și cooperarea acesteia. S-a susținut că apelantul a plătit pensie alimentară fostei sale soții, cetățean al Uniunii, în perioada care a urmat divorțului și că a ajutat-o plătindu-i chiria.

- 19 Printr-o altă scrisoare din data de 17 octombrie 2019, prezentată în cadrul procedurii, avocatul de atunci al apelantului a contactat-o pe fosta soție a acestuia pentru a-i solicita informații cu privire la activitățile sale pe teritoriul statului la momentul inițierii procedurii de divorț. El i-a trimis o nouă scrisoare la data de 24 octombrie 2019, solicitându-i să confirme dacă este dispusă să furnizeze asistență. Din corespondența prezentată nu reiese că ea ar fi dat vreun răspuns.
- 20 Prin scrisoarea din data de 12 februarie 2020, avocatul apelantului a scris din nou Secției pentru drepturile conferite de Tratatul UE, informând cu privire la lipsa de cooperare a cetățeanului Uniunii, în ciuda eforturilor de a lua legătura cu aceasta. În această scrisoare[,] s-a făcut din nou referire la faptul că apelantul a înțeles că fosta sa soție primește beneficii de asistență socială, aspect cunoscut deja de ministru în urma întrebărilor adresate DEASP. Era clar că apelantul a considerat că fosta sa soție își exercita drepturile conferite de Tratatul UE în Irlanda și că a continuat să locuiască în această țară, deși nu a fost încadrată în muncă pe teritoriul acestui stat în cea mai mare parte a perioadei de la divorțul cuplului. Cu toate acestea, s-a stabilit în mod clar că apelantul a dispus de o capacitate limitată de a furniza informații și documente. Au fost adresate în mod repetat ministrului cereri de comunicare a informațiilor menționate, astfel cum au fost primite de la DEASP.
- 21 Apelantul însuși a prezentat dovezi care confirmă un istoric complet de angajare datând de mulți ani, aspect care nu este contestat.
- 22 În cele din urmă, cererea de reexaminare a fost soluționată în luna noiembrie [omissis] 2021 în urma unei corespondențe repetate prin care, în numele apelantului, s-a reclamat întârzierea.
- 23 În procesul-verbal al deciziei funcționarului responsabil cu reexaminarea (care este și persoana însărcinată să reprezinte ministrul în prezenta procedură) este prezentat un rezumat al istoricului dosarului, inclusiv susținerea potrivit căreia soția, cetățean al Uniunii, a fost angajată în diferite funcții între anii 2009 și 2013, atunci când au fost depuse cereri de acordare a permisului de ședere. Cu toate acestea, nu s-a făcut nicio referire la înregistrarea contribuțiilor sale PRSI în

această perioadă sau [la] durata cumulată a acestor perioade de angajare. Se consemnează că ea a beneficiat de alocația pentru persoane aflate în căutarea unui loc de muncă în perioada cuprinsă între luna septembrie [omissis] 2013 și luna septembrie [omissis] 2017 (astfel încât se pare că ea beneficia de alocația pentru persoane aflate în căutarea unui loc de muncă la momentul la care a fost inițiată procedura de divorț, în luna iunie [omissis] 2014). Au fost menționate dispozițiile articolului 6 alineatul (3) litera (c) punctele (i) și (ii) din Regulamentul din 2015, dar factorul de decizie precizează în continuare:

*„În speță, nu există nicio informație la dosar în ceea ce privește circumstanțele plecării cetățeanului Uniunii de la locul său de muncă anterior, respectiv dacă aceasta a fost voluntară sau involuntară. În plus, nu există niciun element la dosar care să sugereze că [numele cetățeanului Uniunii] a fost angajată timp de mai mult de un an sau a avut un contract pe durată determinată pe o perioadă mai mică de un an înainte de înregistrarea sa la DEASP. Astfel, informațiile furnizate de DEASP în dosar indică faptul că cetățeanul Uniunii a desfășurat o activitate salariată timp de numai 37 de săptămâni în anul 2013 și de două săptămâni în anul 2014, respectiv o perioadă inferioară perioadei de un an prevăzute în Regulamentul [din 2015]. Ca atare, constatăm că, în speță, cetățeanul Uniunii nu și-a exercitat drepturile conferite de Tratatul UE prin șomaj involuntar în anul 2014, an în cursul căruia a fost inițiată și finalizată procedura de divorț.”*

24 Procesul-verbal al deciziei continuă prin a preciza:

*„Deși este recunoscut faptul că cetățeanul Uniunii a primit beneficii de asistență socială în anul 2014, ministrul nu este obligat să respecte nicio decizie a Departamentului pentru Protecție Socială, iar plata în continuare a beneficiilor de asistență socială către cetățeanul Uniunii nu este determinată pentru chestiunea drepturilor conferite de Tratatul UE dedusă ministrului.”*

25 Cu referire la drepturile păstrate în urma divorțului, astfel cum sunt prevăzute la articolul 10 alineatul (2) din Regulamentul din 2015, s-a concluzionat după cum urmează:

*„Întrucât s-a constatat că, în speță, cetățeanul Uniunii nu își exercita drepturile conferite de tratat pe teritoriul statului la data inițierii procedurii de divorț sau la data finalizării acesteia, prezenta cerere nu este conformă cu regulamentul menționat.”*

26 Din procesul-verbal al deciziei reiese că aceasta s-a bazat pe concluzia că, la momentul inițierii procedurii de divorț, soția apelantului, în calitatea ei de cetățean al Uniunii, nu își exercita drepturile conferite de Tratatul UE, deoarece nu lucrase timp de douăsprezece luni la momentul la care a fost inițiată procedura de divorț, având în vedere faptul că, potrivit calculului, 37 de săptămâni în anul 2013 și două



săptămâni în anul 2014 nu reprezentau un an astfel cum este considerat necesar în temeiul regulamentului.

- 27 Prin scrisoarea din 22 noiembrie 2021, apelantul a fost informat cu privire la decizia adoptată în urma reexaminării. Temeiul deciziei (astfel cum a fost consemnat în scrisoare) a fost că nu existau informații la dosar cu privire la circumstanțele plecării fostei soții a apelantului de la locul de muncă anterior – dacă aceasta a fost voluntară sau involuntară – și nu existau informații la dosar care să sugereze că aceasta a fost angajată timp de mai mult de un an sau că a avut un contract pe durată determinată pentru o perioadă mai mică de un an înainte de înregistrarea sa la DEASP (pe baza angajării sale timp de 37 de săptămâni în anul 2013 și timp de două săptămâni în anul 2014). S-a concluzionat că aceasta nu și-a exercitat drepturile conferite de Tratatul UE prin șomaj involuntar în anul 2014, anul în care a fost inițiată și finalizată procedura de divorț, deoarece perioada sa de șomaj nu a fost precedată de douăsprezece luni de încadrare în muncă. Scrisoarea preciza că, deși s-a recunoscut că cetățeanul Uniunii a primit beneficii în anul 2014, ministrul nu este obligat să respecte nicio decizie a DEASP, iar plata în continuare a beneficiilor de asistență socială către cetățeanul Uniunii nu este determinantă pentru chestiunea drepturilor conferite de Tratatul UE dedusă intimatului.
- 28 Nu se menționează nicăieri în procesul-verbal al deciziei dacă a fost luat în considerare faptul că cetățeanul Uniunii ar fi putut să fi lucrat mai mult de un an pe durata șederii sale pe teritoriul statului anterior lunii septembrie [omissis] 2013, când a primit pentru prima dată alocația pentru persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, și nu s-a ținut seama de aceste perioade de activitate anterioare în statul respectiv pentru a stabili dacă cetățeanul Uniunii își exercita drepturile conferite de Tratatul UE la data inițierii procedurii de divorț. [omissis]

**(ii) Aspecte de drept european necesare pentru soluționarea prezentului apel**

- 29 Directiva din 2004 a fost transpusă în Irlanda prin adoptarea European Communities (Free Movement of Persons) Regulations 2015 [Regulamentul privind Comunitățile Europene (libera circulație a persoanelor) din 2015]. Articolul 6 alineatul (3) litera (c) din Regulamentul din 2015 prevede menținerea dreptului de ședere al unui cetățean al Uniunii, care își exercită dreptul la liberă circulație în statul respectiv în anumite împrejurări, inclusiv în cazul în care acesta este înregistrat în mod corespunzător ca aflându-se în șomaj involuntar după ce a fost angajat pe o perioadă mai mare de un an și s-a înregistrat ca persoană aflată în căutarea unui loc de muncă la DEASP. Nu există nicio diferență materială relevantă între dispozițiile Regulamentului din 2015 (în această privință) și dispozițiile Directivei din 2004.
- 30 Cele două aspecte care necesită o interpretare cu autoritate a directivei (și, prin extensie, a Regulamentului din 2015) se identifică cu aspectele (1) și (2) de la

[punctul] 2 din prezenta hotărâre. O decizie corespunzătoare cu privire la aceste aspecte implică, în definitiv, interpretarea domeniului de aplicare și a semnificației corecte ale Directivei din 2004. Părțile au informat instanța că nu există nicio hotărâre a Curții cu privire la vreunul dintre aceste aspecte.

31 Al treilea aspect este, într-o anumită măsură, unul accesoriu. Cu toate acestea, astfel cum s-a subliniat în fața instanței, situația este [omissis] [după cum urmează]: apelantul susține că există o obligație a ministrului de a pune la dispoziția [I.T.] [omissis] dosarul care prezintă istoricul legat de încadrarea în muncă sau de beneficiile de asistență sociale primite de cetățeanul Uniunii în raport cu ale cărui drepturi apelantul invocă drepturi derivate. Apelantul nu își întemeiază acest argument exclusiv pe vreun drept conferit de dreptul național. În schimb, apelantul (la punctele 38-49 inclusiv din observațiile sale prezentate în fața prezentei instanțe, anexate la prezenta hotărâre) susține că se aplică trei principii ale dreptului Uniunii cu privire la acest aspect.

32 În primul rând, apelantul invocă principiul general echivalent art[icolului] 41 din [cartă] [omissis] și menționează în special punctul 41.37 din *EU Charter of Fundamental Rights, a Commentary* (Peers și alții, a doua ediție, p. 1136): -

*„Accesul la dosar poate fi relevant înainte ca decizia să fie luată de administrație sau după ce aceasta a fost luată, atunci când un solicitant încearcă să conteste decizia pe cale judiciară. Accesul facilitează înțelegerea bazei probatorii pe care urmează să fie luată sau a fost luată decizia, precum și a motivării care stă la baza acesteia, plasând astfel persoana într-o poziție mai bună pentru a contesta argumentele atunci când își exercită dreptul de a fi ascultat sau de a contesta decizia pe cale judiciară. Accesul la dosar și accesul la documente, astfel cum sunt protejate de articolul 15 alineatul (3) TFUE și de articolul 42 din cartă, pot funcționa ca rute alternative pentru atingerea aceluiași obiectiv.”*

33 În plus, apelantul face trimitere la cauze precum C-277/LF 11 MM și C-604/12 HN.

34 În al doilea rând, apelantul invocă (prin analogie) Hotărârea KA/Belgia, C-82/16, punctul 54, în care Curtea precizează: [omissis]

*„În această privință, deși, desigur, revine statelor membre sarcina să determine modalitățile de punere în aplicare a dreptului de ședere derivat care trebuie, în situațiile foarte specifice vizate la punctul 51 din prezenta hotărâre, să fie recunoscut resortisantului unei țări terțe în temeiul articolului 20 TFUE, nu este mai puțin adevărat că aceste modalități procedurale nu pot totuși compromite efectul util al articolului 20 [litera (c)] (a se vedea în acest sens [omissis] Hotărârea din 10 mai [omissis] 2017, Chavez-Vilchez și alții, [omissis] C-133/15, [omissis] punctul 76)”*

35 În al treilea rând, deși apelantul susține că obligația ministrului de a-i comunica dosarul este „o cerință de comunicare a informațiilor în cadrul controlului

*jurisdicțional*” (punctul 42 din observațiile apelantului în fața prezentei instanțe), apelantul mai susține că „*un control jurisdicțional în fața High Court este calea de atac efectivă în cauzele privind drepturile conferite de Tratatul UE.*” Apelantul invocă [omissis] Hotărârea Adoui/Belgia, C-115/81, [omissis] C-300/11 [omissis] ZZ, [omissis] Hotărârea Banger, C-89/17 și [omissis] articolul 15 alineatul (1), articolul 30 și articolul 31 din Directiva din 2004, precum și articolul 47 din [cartă].

- 36 În lipsa oricărui temei în dreptul Uniunii pentru comunicarea dosarului, nu este nicidecum cert că normele naționale în materie de comunicare a informațiilor ar permite apelantului să obțină această documentație. Punctul 124 din hotărârea High Court prevede (parțial):

*„124. Reclamantul din prezenta cauză a solicitat în mod expres pârâtului să îi furnizeze informațiile primite de la DEASP, însă acest lucru nu s-a întâmplat. Reclamantul a formulat de asemenea o cerere de acces la date, dar i s-a refuzat accesul la informațiile primite de la Departamentul pentru Protecție Socială, întrucât aceste informații sunt informații confidențiale ale cetățeanului Uniunii.”*

- 37 În plus, deși apelantul susține că există o obligație a ministrului de a comunica actele din dosar în contextul prezentei proceduri în temeiul dreptului național, această interpretare a dreptului intern este una avansată de apelant în lumina drepturilor conferite la dreptul Uniunii, astfel cum au fost descrise anterior.
- 38 În orice caz, chiar dacă acest al treilea aspect ar putea fi soluționat în favoarea apelantului exclusiv prin referire la dreptul intern, rezultatul final ar fi acela că decizia ministrului adoptată în luna noiembrie 2021 ar fi anulată, iar cererea ar fi trimisă spre reexaminare ministrului. În cadrul unei noi examinări a cererii, ministrul ar trebui, după toate probabilitățile, să decidă cu privire la aspectele (1) și (2) fără asistența pe care această instanță o solicită acum Curții.

### **(iii) Poziția părților**

- 39 Poziția părților s-a modificat în cursul procedurii. Posibilitatea unei trimiteri preliminare nu pare să fi ocupat un loc important în observațiile prezentate High Court (Înalta Curte). Cu toate acestea, în observațiile scrise [omissis] [prezentate] instanței de trimitere, ministrul a susținut (la punctul 35) că:

*„Ambele părți au acceptat că aspectul legat de calculare a perioadei de un an în temeiul articolului 7 alineatul (3) litera (b) nu a făcut anterior obiectul unei decizii a Curții. În consecință și în conformitate cu cererea de introducere a căii de atac, interpretarea corectă a modului în care trebuie calculat termenul de un an rămâne o chestiune care ar putea fi stabilită de Curte, întrucât prezenta instanță nu consideră că faptele [constituie acte claire] în sensul subliniat de ministru. În plus, în cazul în care prezenta instanță ar constata că noțiunea de «șomaj involuntar» nu constituie acte*

claire, atunci aceasta ar putea face parte de asemenea din orice întrebare care trebuie adresată Curții.”

40 În observațiile scrise, răspunzând observațiilor scrise ale ministrului, avocatul apelantului a replicat: [omissis]

„Observăm că ministrul solicită în prezent adresarea unei cereri de decizie preliminară cu privire la acest aspect. După o examinare mai aprofundată, nu ne vom opune acestei solicitări de trimitere, sub rezerva celor expuse în continuare.”

41 În apel, avocatul apelantului și avocatul ministrului au admis în ședință că această chestiune prezintă o importanță sistemică atât de mare pentru sistemul de imigrație din Irlanda încât ar fi de dorit ca, în cazul în care s-ar efectua o trimitere preliminară, aceasta să aibă loc cât mai devreme în cadrul prezentei proceduri.

42 În timp ce ministrul a propus sesizarea Curții cu privire la aspectele (1) și (2), apelantul a solicitat sesizarea Curții și cu privire la aspectul (3). [omissis] În cadrul examinării întrebărilor pe care consideră necesar să le adreseze Curții, instanța a formulat propriile întrebări, utilizând propriul limbaj, dar cu sprijinul propunerilor părților.

#### **(iv) Decizia de trimitere**

43 Instanța de trimitere a decis ca, în această fază, să adreseze trei întrebări, pentru motivele enunțate în continuare.

44 În primul rând, aspectul (1) implică o interpretare a directivei. Reglementarea irlandeză de transpunere a directivei este identică din punct de vedere material și, prin urmare, nu se ridică nicio problemă separată de drept național. Aspectul (1) are efecte semnificative asupra funcționării sistemului irlandez de imigrație. Este aproape sigur că aceste aspecte nu sunt limitate la Irlanda, iar soluționarea acestei chestiuni de către Curte ar putea fi utilă în alte jurisdicții.

45 Considerații identice se aplică aspectului (2).

46 În ceea ce privește aspectul (3), acesta implică (în opinia apelantului) revendicarea drepturilor conferite de dreptul Uniunii prin comunicarea documentelor. Apelantul nu a obținut aceste documente în urma invocării dreptului național. În timp ce apelantul susține că faptul că ministrul nu a furnizat această documentație contribuie de fapt la dovedirea cazului apelantului, o astfel de afirmație (cel puțin potrivit ministrului) contrazice hotărârea acestei instanțe în cauza Hemida/Minister for Justice and Equality [2019] IECA 335, în care s-a susținut că, în cazuri precum acesta, revine apelantului sarcina de a prezenta probele relevante în sprijinul cererii sale. În prezenta cauză, instanța de judecată a evidențiat Hotărârea Hemida, dar consideră că o apreciere corectă a cererii formulate de apelant în cadrul acestei „proceduri echitabile” nu poate interveni

decât atunci când chestiunile de drept al Uniunii invocate de apelant cu privire la acest aspect sunt soluționate cu titlu de autoritate. Din aceste motive, este necesar ca aspectul (3) să facă obiectul unei trimeri preliminare la Curte. Stabilirea acestui aspect va fi utilă în general pentru înțelegerea obligațiilor părților precum [i]ntimatul în cadrul prezentei proceduri. De asemenea, aceasta ar putea avea o anumită aplicabilitate în afara Irlandei.

- 47 În ceea ce privește momentul la care se efectuează trimiterea preliminară, hotărârea acestei instanțe în prezenta procedură este definitivă și irevocabilă, în conformitate cu dispozițiile articolului 34.4.3 [din Constituția Irlandei], cu excepția cazului în care Supreme Court (Curtea Supremă) admite introducerea unui recurs împotriva hotărârii prezentei instanțe pe baza faptului că decizia implică o chestiune de importanță publică generală sau că, în interesul justiției, este necesar să existe o cale de atac la această instanță [în temeiul] articolului 34.5.3 din Constituție. Potrivit instanței de trimitere, pentru soluționarea prezentei proceduri, este necesar să se răspundă la cele trei întrebări preliminare pe care instanța de trimitere a ales să le adreseze. Prin urmare, este în mod clar de dorit ca aceste întrebări să fie adresate în acest moment, iar nu într-o etapă ulterioară a procedurii judiciare. În plus, și astfel cum s-a menționat deja, părțile au fost de părere că, cu cât mai repede unele dintre aceste aspecte sau toate aceste aspecte ar putea fi stabilite în mod concludent prin intermediul unei trimeri preliminare, cu atât mai bine în ceea ce privește funcționarea sistemului de imigrație în acest stat.

#### **(V) Întrebările preliminare**

- 48 Instanța adresează Curții următoarele întrebări: *[omissis]*
- (1) (a) Sintagma „*un an*” cuprinsă la articolul 7 alineatul (3) litera (b) din Directiva 2004/38/CE (denumită în continuare „Directiva 2004/38”) prevede sau impune ca anul în cauză să fie alcătuit dintr-o singură perioadă neîntreruptă?
- (1) (b) În cazul unui răspuns negativ la întrebarea (a), faptul că perioadele de încadrare în muncă care alcătuiesc anul în cauză au putut fi cumulate sau însumate pe parcursul a patru sau cinci ani exclude cetățeanul Uniunii din domeniul de aplicare al articolului 7 alineatul (3) litera (b)?
- (2) Faptul că cetățeanul Uniunii a beneficiat de alocația pentru persoane aflate în căutarea unui loc de muncă din partea Departamentului pentru [Ocuparea Forței de Muncă] și Protecție Socială din Irlanda înseamnă că acesta este „*înregistrat în mod corespunzător ca fiind în șomaj involuntar*” pe teritoriul statului în sensul articolului 7 alineatul (3) litera (b) din Directiva 2004/38?
- (3) Principiul general al dreptului Uniunii care reflectă art[icolul] 41 din cartă sau, în subsidiar, Directiva 2004/38 interpretată *[omissis]* în lumina acestui principiu general impune intimatului să comunice dosarul său apelantului (dacă este cazul, într-o formă anonimată în mod corespunzător): *[omissis]*

- (a) înainte de a lua o decizie privind păstrarea drepturilor de ședere/permisului de ședere în temeiul art[icolului] 14 din Directiva [2004/38] coroborat cu art[icolul] 13 și/[omissis]sau cu art[icolul] 7 alineatul (3) din aceeași directivă și/sau
- (b) când solicitantul intenționează să conteste o astfel de decizie prin intermediul unei proceduri de control jurisdicțional?

**(vi) Chestiunea legată de relevanță**

49 La examinarea admisibilității prezentei trimiteri preliminare, Curtea ar trebui să țină seama de faptul că, la 16 iunie [omissis] 2023, apelantului i s-a acordat permisul de ședere în Irlanda împreună cu dreptul de a lucra în acest stat ca urmare a legăturii sale de filiație cu un copil care este cetățean irlandez. Prin urmare, la prima vedere, ar putea părea că prezentul recurs a rămas fără obiect. Cu toate acestea, părțile au convins instanța de trimitere că nu aceasta este situația. În special, drepturile de care ar dispune apelantul, dacă ar obține câștig de cauză în prezenta procedură, ar fi net superioare drepturilor de care dispune în urma permisului acordat în luna iunie 2023. Din motive de exhaustivitate, observațiile comune privind relevanța convenite între părți vor însoți celelalte documente anexate la prezenta hotărâre, care vor constitui: [omissis]

- (a) memoriile depuse în speță;
- (b) dosarul cu trimiterile jurisprudențiale și doctrinale pregătit în scopul apelului, care include toate documentele invocate în cadrul apelului;
- (c) observațiile comune privind relevanța;
- (d) istoricul agreat cu privire la încadrarea în muncă a fostei soții a apelantului (cetățean al Uniunii).

50 [omissis]